

فهرست مطالب

۱۳	پیش‌گفتار
۱۵	مقدمه
بحث نخست: مفهوم	
۱۹	گفتار نخست: تعریف و مبنای تخلف اداری
۲۱	بند نخست: تعریف تخلف اداری
۲۳	بند دوم: مبنای وضع مقررات انضباطی
۲۵	بند سوم: حصری یا تمثیلی بودن بندهای ۳۸ گانه ماده ۸ قانون رسیدگی به تخلفات اداری
۲۶	گفتار دوم: مقایسه تخلف اداری با مفاهیم مشابه
۲۸	بند نخست: ارتباط تخلف اداری با اداره
۲۹	بند دوم: مقایسه تخلف اداری با جرم
بحث دوم: مصادیق تخلفات اداری فاقد وصف جزایی	
۴۱	گفتار نخست: اعمال و رفتار خلاف شئون شغلی یا اداری
۴۳	بند نخست: بررسی مفهوم واژه «اعمال و رفتار»
۴۳	بند دوم: بررسی مفهوم واژه «شأن»
۴۵	بند سوم: بررسی مفهوم واژه «شغلی و اداری»
۴۶	بند چهارم: از دست دادن شرایط عمومی یا اختصاصی شغل
۴۹	بند پنجم: زمان و مکان انجام تخلف
۵۱	بند ششم: مصادیق اعمال و رفتار خلاف شئون شغلی یا اداری
۵۲	گفتار دوم: نقض قوانین و مقررات مربوط
۵۵	بند نخست: تعریف قانون و مقررات
۵۵	بند دوم: انواع قوانین و مقررات
۵۷	بند سوم: «مربوط بودن» قوانین و مقررات
۶۱	بند چهارم: نقض قانون و ارتکاب جرم
۶۲	بند پنجم: نحوه استناد به بند ۲ در آرای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری
۶۳	بند ششم: مجازات نقض قوانین و مقررات
۶۳	گفتار سوم: ایجاد نارضایتی در ارباب رجوع یا انجام ندادن یا تأخیر در انجام امور قانونی آن‌ها بدون دلیل
۶۵	بند نخست: تعریف ارباب رجوع
۶۵	بند دوم: موضوع تخلف

۶ حقوق تخلفات اداری

بند سوم: دلایل ارتکاب تخلف ایجاد نارضایتی در ارباب رجوع یا انجام ندادن یا تأخیر در انجام امور قانونی آن‌ها بدون دلیل ۶۸
بند چهارم: سنجش میزان رضایتمندی ارباب رجوع ۶۹
بند پنجم: زمان بندی مناسب برای انجام کارها ۷۰
بند ششم: ضوابط تشخیص تخلف ۷۰
بند هفتم: رویه هیأت‌ها در رسیدگی به تخلف ۷۱
گفتار چهارم: ترک خدمت در خلال ساعات موظف اداری و تعطیل خدمت در اوقات اداری ۷۳
بند نخست: مفهوم ترک خدمت ۷۳
بند دوم: مفهوم تعطیل خدمت ۷۴
بند سوم: تفاوت ترک خدمت، تعطیل خدمت و غیبت ۷۴
بند چهارم: ترک یا تعطیل خدمت در غیر ساعت‌های اداری ۷۵
بند پنجم: تکرار تخلف ترک خدمت ۷۶
بند ششم: رویه هیأت‌ها ۷۷
گفتار پنجم: تکرار در تأخیر ورود به محل خدمت یا تکرار خروج از آن بدون کسب مجوز ۷۸
بند نخست: آیین‌نامه مربوط به حضور و غیاب کارکنان دولت ۷۸
بند دوم: تأخیر در ورود به محل خدمت ۸۰
بند سوم: تعجیل در خروج از محل خدمت ۸۱
بند چهارم: تفاوت ترک خدمت و تعجیل در خروج ۸۱
بند پنجم: موارد موجه بودن تأخیر در ورود و تعجیل در خروج ۸۲
گفتار ششم: سرپیچی از اجرای دستورهای مقام‌های بالاتر در حدود وظایف اداری ۸۵
بند نخست: اصل سلسله مراتب اداری ۸۵
بند دوم: سابقه قانونی اطاعت از مافوق در حقوق ایران ۸۷
بند سوم: سرپیچی از اجرای دستور به عنوان تخلف اداری ۹۵
بند چهارم: رویه هیأت‌ها ۹۸
گفتار هفتم: کمکاری یا سهل‌انگاری در انجام وظایف محول شده ۹۹
بند نخست: تعاریف ۹۹
بند دوم: مجازات کمکاری یا سهل‌انگاری در انجام وظایف محول شده ۱۰۰
گفتار هشتم: داشتن شغل دولتی دیگر به استثنای سمت‌های آموزشی و تحقیقاتی ۱۰۸
بند نخست: تعاریف ۱۰۸
بند دوم: جمع دو شغل دولتی و خصوصی ۱۱۰

۷ فهرست مطالب

۱۱۸.....	گفتار نهم: غیبت غیرموجه به صورت متناوب یا متوالی
۱۱۸.....	بند نخست: تعریف غیبت غیرموجه
۱۲۱.....	بند دوم: غیبت به علت زندانی شدن
۱۲۳.....	بند سوم: غیبت متناوب و متوالی
۱۲۳.....	بند چهارم: مجازات اداری غیبت از سوی مدیران
۱۲۵.....	بند پنجم: اشتغال به کار کارمندان غایب
۱۲۶.....	بند ششم: مسئول اعلام غیبت غیرموجه
۱۲۶.....	بند هفتم: رسیدگی به غیبت در هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری
۱۲۸.....	گفتار دهم: عضویت در یکی از فرقه‌های ضاله که از نظر اسلام مردود شناخته شده‌اند
۱۲۸.....	بند نخست: مفهوم عضویت
۱۲۹.....	بند دوم: اثبات عضویت
۱۳۰.....	بند سوم: مفهوم فرقه
۱۳۱.....	بند چهارم: فرقه‌های ضاله از نظر اسلام
۱۳۴.....	بند پنجم: رویه هیأت‌ها در رسیدگی به تخلف موضوع بند ۳۴
۱۳۵.....	گفتار یازدهم: عضویت در تشکیلات فراماسونری
۱۳۵.....	بند نخست: تاریخچه تشکیل فراماسونری
۱۳۷.....	بند دوم: نقش فراماسون‌ها در تحولات جهانی
۱۳۷.....	بند سوم: فراماسونری در ایران
۱۳۹.....	بند چهارم: نمادهای فراماسونری
۱۴۱.....	مبحث سوم: مصادیق تخلفات اداری واجد وصف جزایی
۱۴۳.....	گفتار اول: ایراد تهمت و افتراء، هتك حیثیت
۱۴۳.....	بند نخست: تعاریف
۱۴۴.....	بند دوم: متون قانونی مربوط به بند ۴
۱۴۵.....	نخست: موادی از قانون مجازات اسلامی
۱۵۱.....	بند دوم: تفاوت جرم توهین و افتراء با تخلف اداری موضوع بند ۴
۱۵۳.....	بند سوم: فروض مختلف ارتکاب تخلف مذکور در بند ۴
۱۵۴.....	بند پنجم: مجازات ایراد تهمت و افتراء، هتك حرمت
۱۵۵.....	گفتار دوم: اخاذی
۱۵۵.....	بند نخست: تعریف اخاذی
۱۵۵.....	بند دوم: جرم اخاذی
۱۶۲.....	بند سوم: اخاذی با اسلحه
۱۶۳.....	بند چهارم: موادی از قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند مصوب ۱۰/۱۶ ۱۳۸۶

۸ حقوق تخلفات اداری

بند پنجم: اخاذی به عنوان تخلف اداری	۱۶۳
گفتار سوم: اختلاس.....	۱۶۵
بند نخست: تعریف	۱۶۵
بند دوم: ارکان سه‌گانه جرم اختلاس	۱۶۶
بند سوم: تفاوت اختلاس و تصرف غیرقانونی	۱۷۲
بند چهارم: تفاوت اختلاس و خیانت در امانت	۱۷۳
بند پنجم: مجازات جرم اختلاس.....	۱۷۴
بند ششم: اختلاس به عنوان تخلف اداری	۱۷۵
گفتار چهارم: تبعیض یا اعمال غرض یا روابط غیر اداری در اجرای قوانین و مقررات نسبت به اشخاص	۱۷۸
بند نخست: مفهوم تبعیض	۱۷۹
بند دوم: مفهوم غرض	۱۷۹
بند سوم: مفهوم روابط غیر اداری	۱۸۱
بند چهارم: ارتباط بند ۳۰ و بند ۷ ماده ۸ قانون رسیدگی به تخلفات اداری	۱۸۱
بند پنجم: رویه هیأت‌ها.....	۱۸۱
گفتار پنجم: تسامح در حفظ اموال و اسناد و وجوده دولتی، ایراد خسارات به اموال دولتی	۱۸۳
بند نخست: مفهوم واژگان	۱۸۳
بند دوم: تسامح در حفظ اموال، اسناد و وجوده دولتی	۱۸۸
بند سوم: ایراد خسارت به اموال دولتی	۱۹۰
بند چهارم: نمونه‌ای از آرای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری	۱۹۱
بند پنجم: جرم تضییع اموال و وجوده دولتی	۱۹۲
گفتار ششم: افشای اسرار و اسناد محروم‌مانه اداری	۱۹۳
بند نخست: تعریف واژگان	۱۹۳
بند دوم: افشای سِر به عنوان تخلف اداری	۱۹۴
بند سوم: جرم افشای اسرار	۱۹۶
گفتار هفتم: ارتباط و تماس غیرمجاز با اتباع بیگانه	۱۹۹
بند نخست: تعریف واژگان	۲۰۰
بند دوم: حقیقی یا حقوقی بودن تبعه بیگانه	۲۰۲
بند سوم: شناخت اتباع بیگانه	۲۰۳
بند چهارم: رویه هیأت‌ها در رسیدگی به تخلف ارتباط و تماس غیرمجاز با اتباع بیگانه	۲۰۴
بند پنجم: ارتباط کارکنان دولت با اتباع خارجی در حدود مقررات	۲۰۴
بند ششم: جرم ارتباط با اتباع بیگانه	۲۰۶

۹ فهرست مطالب

گفتار هشتم: سه‌ل انگاری رؤسا و مدیران در ندادن گزارش تخلفات کارمندان	
تحت امر ۲۰۸	
بند نخست: اهمیت الزام مدیران به گزارش تخلف ۲۰۸	
بند دوم: تعاریف ۲۰۸	
بند سوم: تخلفاتی که باید گزارش شود ۲۱۰	
بند چهارم: تخلفات باید به چه کسی گزارش شود ۲۱۵	
گفتار نهم: ارائه گواهی یا گزارش خلاف واقع در امور اداری ۲۱۶	
بند نخست: تعاریف ۲۱۶	
بند دوم: مقام صالح برای صدور گواهی ۲۱۸	
بند سوم: خلاف واقع بودن گزارش مدیران ۲۱۸	
گفتار دهم: گرفتن وجوهی غیر از آن‌چه در قوانین و مقررات تعیین شده یا اخذ هرگونه مالی که در عرف رشوه‌خواری تلقی می‌شود ۲۲۰	
بند نخست: گرفتن وجوهی غیر از آن‌چه در قوانین و مقررات تعیین شده ۲۲۰	
بند دوم: اخذ هر گونه مالی که در عرف رشوه‌خواری تلقی می‌شود ۲۲۳	
گفتار یازدهم: تسلیم مدارک به اشخاصی که حق دریافت آن را ندارند یا خودداری از تسلیم مدارک به اشخاصی که حق دریافت آن را دارند ۲۳۴	
بند نخست: تعاریف ۲۳۴	
بند دوم: صلاحیت تسلیم و دریافت مدارک ۲۳۶	
بند سوم: تخلف دریافت کننده غیرمجاز ۲۳۷	
بند چهارم: خودداری از تسلیم مدارک به افراد مجاز ۲۳۸	
بند پنجم: رویه هیأت‌ها در رسیدگی به تخلف موضوع بند ۱۸ ..... ۲۳۹	
گفتار دوازدهم: رعایت نکردن حجاب اسلامی ۲۴۰	
بند نخست: اهمیت رعایت حجاب اسلامی ۲۴۰	
بند دوم: ضوابط پوشش اسلامی برای زنان ۲۴۱	
بند سوم: ضوابط پوشش اسلامی برای مردان ۲۴۲	
بند چهارم: رعایت نکردن حجاب اسلامی به عنوان تخلف اداری ۲۴۳	
بند پنجم: جرم عدم رعایت حجاب اسلامی ۲۴۵	
گفتار سیزدهم: رعایت نکردن شئون و شعایر اسلامی ۲۴۸	
بند نخست: تعاریف ۲۴۸	
بند دوم: تخلف اداری عدم رعایت شئون و شعایر اسلامی ۲۵۳	
بند سوم: جرم عدم رعایت شئون اسلامی ۲۵۴	
جمع بندی ۲۵۶	
گفتار چهاردهم: اختفا، نگهداری، حمل، توزیع و خرید و فروش مواد مخدر، استعمال یا اعتیاد به مواد مخدر ۲۵۷	

۱۰ حقوق تخلفات اداری

بند نخست: تعاریف ۲۵۷
بند دوم: رویه هیأت‌ها در رسیدگی به تخلفات موضوع بند ۲۲ و ۲۳ ..... ۲۵۹
بند سوم: جرائم مربوط به مواد مخدوش ۲۶۱
گفتار پانزدهم: هر نوع استفاده غیر مجاز از شئون یا موقعیت شغلی و امکانات و اموال دولتی، سوء استفاده از مقام و موقعیت اداری ۲۶۲
بند نخست: تعاریف ۲۶۲
بند دوم: امکانات دولتی ۲۶۴
بند سوم: اموال دولتی ۲۶۵
بند چهارم: استفاده غیر مجاز از شئون شغلی ۲۶۵
بند پنجم: استفاده غیر مجاز از موقعیت شغلی ۲۶۵
بند ششم: استفاده غیر مجاز از امکانات دولتی ۲۶۶
بند هفتم: استفاده غیر مجاز از اموال دولتی ۲۶۶
بند هشتم: سوء استفاده از مقام اداری ۲۶۷
بند نهم: سوء استفاده از موقعیت اداری ۲۶۷
بند دهم: جرم سوء استفاده از مقام ۲۶۸
گفتار شانزدهم: جعل یا مخدوش نمودن و دست بردن در اسناد و اوراق رسمی یا دولتی ۲۶۹
بند نخست: تعاریف ۲۶۹
بند دوم: تخلف اداری جعل اسناد ۲۷۴
بند سوم: تفاوت جرم جعل با تخلف اداری جعل ۲۷۴
جمع بندی ۲۷۶
گفتار هفدهم: دست بردن در سؤالات، اوراق، مدارک و دفاتر امتحانی، افسای سؤالات امتحانی یا تعویض آن‌ها، دادن نمره یا امتیاز، برخلاف خوبابط ۲۷۷
بند نخست: تعاریف ۲۷۷
بند دوم: قلمرو شمول بند ۲۷ و ۲۸ ..... ۲۸۰
بند سوم: رویه هیأت‌ها در رسیدگی به تخلف در آزمون‌ها ۲۸۱
گفتار هجدهم: توقيف، اختفا، بازرگانی یا باز کردن پاکتها و محمولات پستی یا معدوم کردن آن‌ها و استراق سمع بدون مجوز قانونی ۲۸۲
بند نخست: توقيف پاکتها و محمولات پستی ۲۸۲
بند دوم: اختفا پاکتها و محمولات پستی ۲۸۵
بند سوم: بازرگانی پاکتها و محمولات پستی ۲۸۵
بند چهارم: باز کردن پاکتها و محمولات پستی ۲۸۶
بند پنجم: معدوم کردن پاکتها و محمولات پستی ۲۸۶
بند ششم: استراق سمع بدون مجوز قانونی ۲۸۶

فهرست مطالب ۱۱

بند هفتم: جرم توقيف مراسلات و...	۲۸۷
گفتار نوزدهم: کارشکنی و شایعه پراکنی، وادار ساختن یا تحریک دیگران به کارشکنی یا کمکاری و ایجاد خسارت به اموال دولتی و اعمال فشارهای فردی برای تحصیل مقاصد غیر قانونی	۲۹۰
بند نخست: تعریف واژگان	۲۹۰
بند دوم: ایرادات نحوه نگارش بند ۳۲	۲۹۳
گفتار بیستم: شرکت در تحصن، اعتصاب و تظاهرات غیر قانونی، یا تحریک به برپایی تحصن، اعتصاب و تظاهرات غیرقانونی و اعمال فشارهای گروهی برای تحصیل مقاصد غیر قانونی	۲۹۶
بند نخست: تعریف واژگان	۲۹۶
بند دوم: تظاهرات	۲۹۹
بند سوم: شرایط تحقق تخلف اداری بند ۳۳	۳۰۰
گفتار بیست و یکم: همکاری با ساواک منحله به عنوان مأمور یا منبع خبری و داشتن فعالیت یا دادن گزارش ضد مردمی	۳۰۴
بند نخست: روند تشکیل ساواک	۳۰۵
بند دوم: وضعیت کارکنان ساواک پس از انقلاب اسلامی	۳۰۶
بند سوم: تخلف اداری مذکور در بند ۳۵	۳۰۷
گفتار بیست و دوم: عضویت در سازمان‌هایی که مرامنامه یا اساسنامه آن‌ها مبتنی بر نفی ادیان الهی است یا طرفداری و فعالیت به نفع آن‌ها، عضویت در گروههای محارب یا طرفداری و فعالیت به نفع آن‌ها	۳۱۰
بند نخست: تعاریف	۳۱۰
بند دوم: رویه هیأت‌ها	۳۱۵
قوانين و آیین‌نامه‌های مرتبط با تخلفات اداری	۳۱۷
قانون رسیدگی به تخلفات اداری	۳۱۹
آیین نامه اجرائی قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۳/۷/۲۷ هیأت وزیران با اصلاحات بعدی	۳۳۰
فهرست منابع	۳۴۰